

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی بازنگری شده

رشته مدیریت آموزشی

(دانشگاه علامه طباطبائی)

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه علوم انسانی

بر اساس مصوبه جلسه شماره ۸۲۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

نام رشته: مدیریت آموزشی

عنوان گرایش:

گروه: علوم انسانی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

کارگروه تخصصی: علوم تربیتی

نوع مصوبه: بازنگری

پیشنهادی: دانشگاه علامه طباطبائی

تاریخ تصویب: ۱۳۹۵/۱۱/۲۳

به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه‌ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی به دانشگاه‌های سطح یک و دو؛ برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت آموزشی طی نامه شماره ۳/۶۳۵۴۲ تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۹ از دانشگاه علامه طباطبائی دریافت شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که از مهر ماه سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ وارد دانشگاه علامه طباطبائی می شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت آموزشی، در آن دانشگاه جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مدیریت آموزشی مصوب جلسه شماره ۲۵۷ تاریخ ۱۳۷۲/۰۲/۱۹ شورای عالی برنامه ریزی می شود.

ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و به دانشگاه علامه طباطبائی، برای اجرا ابلاغ می شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۸ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن نیاز به بازنگری دارد.

دکتر محمد رضا آهنجیان

دکتر محمد رضا آهنجیان

دبیر کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی بازنگری شده رشته مدیریت آموزشی

مقطع کارشناسی ارشد

دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی

مصوب جلسه شورای دانشگاه مورخ ۹۸/۴/۲۶

به استناد ماده ۵ آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب سال ۱۳۹۵/۱۲/۱۵ و با عنایت به طرح موضوع بازنگری برنامه درسی مدیریت آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد در جلسه شورای دانشگاه مورخ ۹۸/۴/۲۶ برنامه درسی فوق‌الذکر با اکثریت آراء در جلسه مزبور به تصویب رسید.

مصوب جلسه شورای دانشگاه مورخ ۹۸/۴/۲۶

برنامه درسی بازنگری شده

مدیریت آموزشی

مقطع کارشناسی ارشد

این برنامه از طرف گروه آموزشی مدیریت و برنامه ریزی آموزشی تدوین شده و از تاریخ تصویب قابل اجرا می باشد.
هر گونه تغییر در برنامه درسی مجاز نیست مگر آنکه به تصویب جلسه شورای دانشگاه برسد.

رای صادره جلسه شورای دانشگاه مورخ ۹۸/۴/۲۶ در مورد بازنگری برنامه درسی مدیریت آموزشی صحیح است.

حسین سلیمی

رئیس دانشگاه

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

(۱) مقدمه

پاسخگویی به نیازها و انتظارات در حال رشد دانشجویان و تمامی ذی‌نفعان رشته‌های مختلف دانشگاهی نیازمند بازبینی و به‌روزرسانی برنامه‌های درسی است. دوره کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی به عنوان یک رشته کاربردی و بین‌رشته‌ای بر تحول و بهبود کیفیت آموزش جهت یادگیری و اثربخشی نظام آموزشی کشور در تمامی سطوح آن متمرکز است. نظریه، پژوهش و عمل، و روابط میان آنها در مدیریت و رهبری مدارس، آموزش و پرورش و سایر سازمان‌هایی که خدمات آموزشی ارائه می‌دهند، کارکرد، ساختار و محتوای این رشته را تشکیل می‌دهد.

(۲) تعریف و هدف

مدیریت آموزشی فرآیندی است اجتماعی که با به‌کارگیری مهارت‌های فنی، انسانی و ادراکی نیروی انسانی و سازماندهی و هماهنگ نمودن تمام منابع انسانی، مادی و اطلاعاتی و با فراهم آوردن زمینه‌های انگیزشی و رشد با تأمین نیازهای فردی و گروهی معلمان، دانش‌آموزان و کارکنان به گونه‌ای کارآمد و اثربخش رسیدن به اهداف تعلیم و تربیت را تسهیل می‌کند.

هدف از دوره کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، ارائه طیف گسترده‌ای از مهارت‌ها، دانش و نگرش‌های مورد نیاز برای پاسخگویی به نیازهای مدیریت انواع مدارس ابتدایی، متوسطه دوره اول و دوم، مدیریت سازمان آموزش و پرورش و سایر سازمان‌هایی که خدمات آموزشی ارائه می‌دهند به صورت اثربخش و کارآمد است. رشته مدیریت آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد برای دانشجویانی که قصد دارند در سطوح مختلف آموزش غیردولتی و دولتی به عنوان مدیر مدرسه، معاون و یا معلم خدمت کنید و یا در سایر سازمان‌ها، خدمات آموزشی ارائه دهند طراحی شده است. برای تحقق این هدف اصلی رشته مدیریت آموزش اهداف ویژه زیر را دنبال می‌کند:

- شناخت مدیران و رهبران آموزشی از نظام آموزشی و مسائل کلیدی مدیریت آموزشی و متعاقباً به‌کارگیری رویکردی هوشمندانه در کار به منظور پیوند نظریه و عمل
- درک مسئولیت‌های حرفه‌ای و توانایی به‌کارگیری اصول حرفه‌ای و اخلاقی در مدیریت و

رهبری آموزشی

- توانمند کردن مدیران و رهبران آموزشی برای پژوهش، تجزیه و تحلیل، تصمیم‌گیری و ایجاد تحول مثبت و اثرگذار در مقابله با مسائل و چالش‌های مدیریتی که آموزش را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

ج) اهمیت و ضرورت

مسئولیت اثربخشی نظام آموزشی کشور در انواع مدارس و تمامی سطوح آموزش و پرورش و سایر سازمان‌های که خدمات آموزشی ارائه می‌دهند مهمترین وظیفه مدیران آموزشی است. اثربخشی، تمامی عناصر نظام آموزشی شامل درونداد، فرایند، برونداد و پیامد آموزش را در بر می‌گیرد.

اثربخش نظام آموزشی، پاسخگویی به نیازهای آموزش و پرورش، گسترش فعالیت‌های تحقیقاتی و بررسی مسائل بومی و واقعی نظام آموزشی کشور، تربیت و به کارگیری مدیران و رهبران آموزشی شایسته را به ضرورتی اجتناب‌ناپذیر بدل می‌کند.

رشد سریع تغییرات در تمامی ابعاد، تحولات ملی و بین‌المللی و موانع و چالش‌های پیش روی نظام آموزش و پرورش موجب شده متولیان آموزش و پرورش کشور و مردم خواستار و پیگیر تحول و اثربخشی در نظام آموزشی باشند. بهبود مستمر کیفیت آموزش و یادگیری، توسعه، تحول و در نهایت پاسخگویی و اثربخشی نظام آموزش نیاز به نیروی ماهر و متخصص دارد. رشته مدیریت آموزشی در جهت آموزش و تأمین این نیرو فعالیت می‌کند.

د) نقش، توانائی و شایستگی دانش‌آموختگان

دانشجویان رشته مدیریت آموزشی، به گونه‌ای پرورش می‌یابند که با آخرین تحولات مدیریت و رهبری آموزشی در زمینه برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری آموزش، رهبری تغییر و توسعه سازمان، رهبری فرایندهای یاددهی و یادگیری، نظارت و توسعه حرفه‌ای معلمان، بودجه‌بندی و مالیه آموزش و پرورش و کاربرد روش‌های پژوهش کمی و کیفی در کاوش و حل مسائل اداره آموزش و پرورش آشنایی کافی پیدا کنند و شایستگی‌ها و مهارت‌های لازم را کسب کنند. افزون بر این تجهیز دانشجویان به برخی مهارت‌های نیازسنجی، طراحی و ارزشیابی آموزشی، ضمن گسترش دامنه اشتغال دانش‌آموختگان این رشته، قابلیت‌هایی لازم برای بهبود آموزش و یادگیری سازمانی را برای آنها فراهم می‌کند. برنامه درسی

کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی به نحوی طراحی شده که دانش‌آموختگان این رشته واجد نقش، توانایی و شایستگی‌های زیر می‌شوند:

- شایستگی عهده‌دار شدن مسئولیت رهبری و مدیریت آموزشی در انواع مدارس دولتی و غیرانتفاعی و سطوح مختلف آموزش و پرورش و سایر سازمان‌هایی که خدمات آموزشی ارائه می‌دهند
- اعمال مهارت‌ها، نگرش‌ها و دانش به دست آمده برای تأثیرگذاری بر سیاست‌های آموزشی، برنامه‌ها و توسعه کلی مؤسسات آموزشی و کمک به مسائل بزرگتر سیاست‌های آموزشی
- شناسی چالش‌ها و مشکلات روز مدیریت آموزشی در سازمان‌های آموزشی مانند مدرسه و دانشگاه و سایر سازمان‌ها به منظور مدیریت اثربخش و کارآمد چالش‌ها و مشکلات
- استفاده از اطلاعات و یافته‌های پژوهشی و اجرا و هدایت پژوهش‌های مدیریت و رهبری آموزشی در جهت حل مسائل و بهبود تصمیم‌گیری
- مدیریت اثربخش منابع انسانی، مالی، اطلاعاتی و سرمایه‌ای در اختیار خود با توجه به قوانین
- شناخت اجتماع، تعامل مؤثر با ذی‌نفعان به منظور تقویت مشارکت اجتماعی و بهبود شرایط آموزش و یادگیری
- ایجاد، اعلام، اجرا، و نظارت بر چشم‌اندازی از یادگیری که اجتماع مدرسه در آن سهم هستند و توسط آن‌ها حمایت می‌شود
- رفتار اخلاقی، حمایت، پرورش و حفظ فرهنگ و جو مدرسه و برنامه آموزشی مساعد برای یادگیری دانش‌آموزان و رشد حرفه‌ای کارکنان
- واکنش مناسب به شرایط شرایط سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، قانونی و فرهنگی و تضمین محیط یادگیری ایمن و اثربخش
- علاقه‌مند به توسعه مهارت‌های تجزیه و تحلیل، واکاوی و نقد سیاست‌ها و برنامه‌های آموزشی
- نظارت بر یاددهی-یادگیری و توسعه حرفه‌ای معلمان و حفظ روابط مطلوب حرفه‌ای با آن‌ها
- درک ماهیت بین‌رشته‌ای مدیریت آموزشی و تحلیل ارتباط آن با حوزه‌های دیگر مانند روانشناسی، جامعه‌شناسی، فلسفه تعلیم و تربیت، مدیریت، سیاست، حقوق و اقتصاد
- ایفای نقش به عنوان عامل مؤثر تغییر و تحول در سازمان‌های آموزشی و بهبود مستمر آن
- آمادگی برای ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر جهت تأمین کادر علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی.

ه) شکل نظام آموزشی و شرایط پذیرش

دوره کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی به صورت ناپیوسته آموزشی-پژوهشی ارائه می‌شود. مدت مجاز دوره کارشناسی ارشد ۲ سال (چهار نیمسال) است و افزایش آن در چارچوب آئین‌نامه کارشناسی ارشد امکان‌پذیر است. تعداد کل واحدهای کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، بدون واحدهای جبرانی، ۳۲ واحد شامل: ۱۲ واحد دروس تخصصی، ۱۶ واحد از دروس انتخابی و ۴ واحد پایان‌نامه است.

متقاضیان ورود به این رشته باید از شرایط عمومی و اختصاصی آزمون کارشناسی ارشد مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برخوردار باشند. مواد و ضرایب امتحانی آزمون ورودی به شرح زیر است:

جدول ۱. مواد و ضرایب امتحانی دوره

ضریب	نام درس
۲	۱) زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی، فرانسه)
۲	۲) آمار و روش‌های تحقیق در علوم تربیتی
۲	۳) روش‌ها و فنون تدریس
۲	۴) مبانی، اصول و فلسفه تعلیم و تربیت
۳	۵) مدیریت آموزشی
۲	۶) مقدمات برنامه‌ریزی آموزشی و درسی
۳	۷) نظارت و راهنمایی

فصل دوم

جداول دروس

جدول ۱. دروس جبرانی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی

پیش‌نیاز	ساعت			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مبانی و اصول مدیریت آموزشی	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روانشناسی تربیتی	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	سنجش و اندازه‌گیری	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مدیریت عمومی	۴
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	مکتب‌های فلسفی و نظریه‌های تربیتی	۵

- دروس جبرانی به تشخیص گروه آموزشی برای دانشجویان غیر علوم تربیتی از برنامه درسی کارشناسی علوم تربیتی مصوب سال ۱۳۹۵ ارائه می‌شود.

جداول دروس کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی

جدول ۲. دروس تخصصی

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	تئوری و اصول مدیریت آموزشی	۱
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	رهبری آموزشی	۲
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	سیاست‌گذاری آموزشی	۳
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	نظارت و توسعه حرفه‌ای	۴
آمار استنباطی و کاربرد نرم‌افزار	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش‌های پژوهش کمی	۵
-	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش‌های پژوهش کیفی و ترکیبی	۶
							جمع	۱۲

جدول ۳. دروس اختیاری

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت			پیش نیاز/هم نیاز	
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	رفتار سازمانی در سازمان های آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۲	مدیریت تغییر در سازمان های آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۳	مالیه آموزش و بودجه ریزی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۴	مدیریت استراتژیک در سازمان های آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۵	کاربرد icl در آموزش و یادگیری	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۶	ابعاد حقوقی و اخلاقی مدیریت آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۷	آمار استنباطی و کاربرد نرم افزار	۱	۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	
۸	مدیریت منابع انسانی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۹	مدیریت دانش	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۱۰	مبانی آموزش و بهسازی کارکنان	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۱۱	مربیگری و منتورینگ در آموزش	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
۱۲	ارزشیابی آموزشی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	-	
جمع		۲۴							

- با تشخیص گروه آموزشی دانشجویان باید ۱۶ واحد از جدول ۳ را انتخاب و با موفقیت به اتمام برسانند.

جدول ۴. پژوهش

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعت			پیش نیاز/هم نیاز	
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	پایان نامه	-	۴	۴	-	۱۲۸	۱۲۸	-	
جمع		۴							

فصل سوم

سرفصل دروس

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	تخصصی	تئوری و اصول مدیریت آموزشی Theory and Principles of Educational Administration

هدف

این درس با تأکید بر پیوند تئوری، پژوهش و عمل ضمن ترسیم سیر تحول نظریه‌های سازمان و مدیریت چارچوبی برای پژوهش، کاربرد و استنباط اصول اداره مدارس و سازمان‌های آموزشی به عنوان یک سیستم اجتماعی-فنی ارائه می‌دهد. مبانی نظری مدیریت آموزشی در پیوند با عمل امکان تشخیص، تصمیم‌گیری و پژوهش در مورد مسائل مدیریتی آموزش و پرورش را برای دانشجویان مهیا می‌کند.

سرفصل

- تئوری، پژوهش و عمل در مدیریت آموزشی
- رویکردهای طبقه‌بندی و مطالعه نظریه‌های سازمان
- قلمرو مطالعاتی مدیریت آموزشی
- ساختار و کارکرد سیستم‌های اجتماعی: مدرسه به عنوان سیستم اجتماعی
- هسته فنی: یاددهی و یادگیری، رویکرد رفتاری، شناختی و سازنده‌گرا
- ساختار در مدارس: مدل بوروکراسی ویر، مطالعات مینتزبرگ در مورد ساختار
- مدل‌های تصمیم‌گیری در مدیریت آموزشی
- اثربخشی در مدارس و سیستم‌های آموزشی

منابع

- علاقه‌بند، علی. (۱۳۹۲). *مبانی نظری و اصول مدیریت آموزشی*. تهران: روان.
- هوی، وین. کی و سیسل، جی میسکل. (۱۳۹۴). *مدیریت آموزشی: تئوری، تحقیق و عمل*. (ترجمه، حسین عباسیان). کتاب آراد.
- اسکات، ریچارد. (۱۳۹۴). *سازمان‌ها: سیستم‌های عقلایی، طبیعی و باز*. (ترجمه، حسن میرزائی اهرنجانی). تهران: سمت.

- Burgess, D., & Newton, P. (2015). *Educational administration and leadership: Theoretical foundations*. New York, NY: Routledge.
- Gunter, H. M. (2012). The field of educational administration in England. *British journal of educational studies*, 60(4), 337-356.
- Heck, R., & Hallinger, P. (2005). The study of educational leadership and management: Where does the field stand today? *Educational Management, Administration & Leadership*, 33(2), 229-244.
- Lunenburg, F., & Ornstein, A. (2011). *Educational administration: Concepts and practices*. Nelson Education.
- Kowalski, T. J. (2011). *Case studies on educational administration*. (6th Edition). Pearson.
- Maxcy, S.J. (2005). Theory development in educational administration. Retrieved December, 26, 2005. Maxcy, S.).
- Oplatka, I. (2009). The field of educational administration: A historical overview of scholarly attempts to recognize epistemological identities, meanings and boundaries from the 1960s onwards. *Journal of Educational Administration*, 47(1), 8-35.
- W.G. WALKER, (1965) "Theory and Practice in Educational Administration. *Journal of Educational Administration*, 3(1), 18-43.

پیش نیاز/هم نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	تخصصی	رهبری آموزشی Educational Leadership

هدف

این درس به دانشجویان امکان می‌دهد نظریه‌ها، مدل‌ها و مفاهیم کلیدی، مدل‌های جدید رهبری ارائه شده توسط نظریه‌پردازان علوم تربیتی و سایر رشته‌های مدیریت را یاد بگیرند و در مورد دلالت‌های عملی آنها تأمل کنند. بر مبنای شواهد حاصل از پژوهش‌های رهبری آموزشی دانش خود در مورد رهبری اثربخش را تعمیق دهند تا بتوانند با خودآگاهی سبک رهبری مناسب را در موقعیت‌های مختلف تشخیص دهند. علاوه بر این شناخت مبانی نظری رهبری امکان پژوهش در این زمینه را برای دانشجویان فراهم می‌کند.

سرفصل

- سیر تحول تئوری‌های رهبری (رویکرد ویژگی‌ها، مهارت‌ها، رفتاری و اقتضائی رهبری)
- مبانی فلسفی تئوری‌های رهبری
- استانداردهای رهبری در مدرسه
- اصول رهبری و آماده سازی محیط
- چالش‌های رهبری
- رهبری در مدارس و دانشگاه‌ها
- مدل‌های رهبری (رهبری اصیل، رهبری اخلاقی، رهبری توزیع شده رهبری تحول آفرین، رهبری تأملی، رهبری خدمتگذار، رهبری سازگار)
- تناقض بین مدل‌های عملکردی و دموکراتیک رهبری
- مدل‌های علمی توسعه و پرورش رهبران
- رهبری معلمان
- مسائل اخلاقی و فرهنگی در رهبری حرفه‌ای
- رهبری برای عدالت، برابری و سرآمدی آموزش

منابع

- بوش، تونی و میدلوود، دیوید. (۱۳۹۳). *رهبری و مدیریت آموزشی*. (ترجمه، محمدرضا آهنچیان و منصوره عتیقی). رشد.
- بوش، تونی. (۱۳۹۵). *تئوری‌های رهبری و مدیریت آموزشی* (ترجمه عبدالحسین عباسیان و همکاران). شرح.
- بوش، تونی. (۱۳۹۷). *توسعه و بهسازی مدیران و رهبران در سازمان‌های آموزشی* (ترجمه، محمدرضا آهنچیان و سیمین‌دخت پهلوانی). رشد.
- جوآن‌سی، برن و ریس، ریچارد تی. (۱۳۸۹). *پرورش رهبران موفق در سازمان* (ترجمه، حمید رحیمیان). هرمس.
- علوی، سید بابک. (۱۳۹۶). *بازگشت به اصالت؛ ضرورتی برای کار و رهبری سازمانی در عصر کنونی*. لوح فکر.
- هریس، آما و مویجز، دنیل. (۱۳۹۵). *بهبود مدارس از طریق رهبری معلم* (ترجمه، یونس صحرانورد و عباس عباس‌پور). دانشگاه علامه طباطبائی.
- شاکد، حیم و شکر، جن. (۱۳۹۷). *تفکر سیستمی برای رهبران مدارس: رهبری کل‌نگر برای تعالی در آموزش همراه با دیباچه از مایکل فولان* (ترجمه، عباس عباس‌پور، فخرالسادات هاشمیان، احسان اکرادی). موسسه کتاب مهربان نشر.
- Blanchard, K., & Broadwell, R. (2018). *Servant leadership in action: How you can achieve great relationships and results*. Berrett-Koehler Publishers.
- Cunningham, W. G., & Cordeiro, P. A. (2009). *Educational leadership: A bridge to improved practice*.
- Harris, A. (2013). *Distributed school leadership: Developing tomorrow's leaders*. Routledge.
- Schein, E. H. (2016). *Organizational culture and leadership (Vol. 2)*. Wiley.
- Fullan, M. (2013). *The Jossey-Bass reader on educational leadership*. John Wiley & Sons.
- Leithwood, K. A., & Hallinger, P. (Eds.). (2012). *Second international handbook of educational leadership and administration (Vol. 8)*. Springer Science & Business Media.
- Leithwood, K., Seashore Louis, K. Anderson, S., & Wahlstrom, K. (2004). *Review of research: How leadership influences student learning*. The Wallace Foundation
- Marion, R., & Gonzales, L. D. (2013). *Leadership in education: Organizational theory for the practitioner*. Waveland press.
- Northouse, P. G. (2018). *Leadership: Theory and practice*. Sage.
- Shapiro, J. P., & Stefkovich, J. A. (2016). *Ethical leadership and decision making in education: Applying theoretical perspectives to complex dilemmas*. Routledge.

پیش نیاز/هم نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	تخصصی	سیاست‌گذاری آموزشی Educational Policy

هدف

تعمیق دانش دانشجویان در ارتباط با روند وضع، اجرا و ارزیابی سیاست‌های آموزشی و سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش، الگوها و روش‌های سیاست‌گذاری، بررسی چگونگی و میزان ورود دولت‌ها در فرایند سیاست‌گذاری آموزشی، برابری و عدالت در سیاست‌گذاری آموزشی.

سرفصل

- مبنای سیاست آموزشی: سیاست چیست و از کجا آمده است (قدرت، اقتصاد و جمعیت، سیستم سیاسی و فرهنگ سیاسی، ارزش‌ها و ایدئولوژی)
- مدل‌های سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش (مدل نظارت دولتی، مدل مبتنی بر تقاضای بازار، مدل سیاست‌گذاری بازارگرایانه)
- سیاست‌گذاران و فرایند سیاست‌گذاری آموزشی (بازیگران عمده، تعریف مسئله و تنظیم برنامه، شکل‌گیری سیاست و پذیرش سیاست)
- ساز و کارهای مشارکت ذی‌نفعان در فرایند سیاست‌گذاری
- سیاست‌های کلیدی آموزش و پرورش و شواهد و مسائل مربوط به آن‌ها
- نقش‌ها و سمت‌های کلیدی سیاست‌گذاری آموزشی
- سیاست‌ها بین‌المللی در امر آموزش و یادگیری (مراکز اصلی، بازیگران مهم، روندهایی که منجر به امر سیاست‌گذاری در آموزش جهانی می‌شوند)
- تجزیه تحلیل سیاست‌ها (چرایی اهداف و چگونگی دستیابی به آن‌ها)
- نحوه سیاست‌گذاری خرد در مدارس و کلاس درس در پاسخگویی به نیازها
- تعارض‌های ارزشی در سیاست و راه‌حل‌ها
- ارزیابی سیاست‌های آموزشی

منابع

- بوش، تونی و کلمن، مارین. (۱۳۸۴). رهبری و مدیریت راهبردی در آموزش و پرورش (ترجمه، رضوان حسین‌قلی‌زاده و حسینعلی کوهستانی). رواق مهر.
- حداد، وادی و دمسکی، تری. (۱۳۸۸). فرآیند برنامه‌ریزی: سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش (یک چهارچوب کاربردی) (ترجمه، غلامرضا گرانی‌نژاد و رخساره کاظم). مدرسه.
- خورسندی‌طاسکوه، علی. (۱۳۸۵). نظام ارتباطی آموزش در ایران: آموزش متوسطه و آموزش عالی با تأملی بر علوم انسانی. پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
- نادری، ناهید؛ نوروزی، رضاعلی و سیادت، سید علی. (۱۳۹۵). سیاست‌گذاری در آموزش و پرورش: پارمانا/آموخته.
- نیاز آذری، کیومرث اسماعیلی‌شاد، بهرنگ و ربیعی، مجید. (۱۳۹۱). سیاست‌گذاری و فرآیند خط‌مشی عمومی در نظام آموزش. مهرالنبی.
- Alexander, N. A. (2012). *Policy analysis for educational leaders: A step by step approach*. Pearson.
- Bardach, E., & Patashnik, E. M. (2015). *A practical guide for policy analysis: The eightfold path to more effective problem solving*. CQ press.
- Bull, S.J. (2012). *Politics and Policy Making in Education (RLE Edu D)*. Routledge.
- Fowler, F. C. (2012). *Policy studies for educational leaders: An introduction*. Pearson.
- Cummings, W. K., & Williams, J. H. (Eds.). (2008). *Policy-making for education reform in developing countries: Policy options and strategies (Vol. 2)*. R&L Education.
- Viennet, R., & Pont, B. (2017). *Education Policy Implementation: A Literature Review and Proposed Framework*. OECD Education Working Papers, No. 162. OECD Publishing

سند چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران

نقشه جامع علمی کشور

سند راهبردی علم و فناوری کشور

سند تحول آموزش و پرورش

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	تخصصی	نظارت و توسعه حرفه‌ای Supervision and Professional development

هدف

هدف این درس تعمیق دانش دانشجویان در زمینه نظارت آموزشی و رهبری فرایندهای یاددهی و یادگیری، تشخیص و مهارت به کارگیری انواع مدل‌های نظارتی بر اساس موقعیت و جو سازمان برای توسعه حرفه‌ای معلمان است.

سرفصل

- نقش آموزشی مدیر مدرسه؛ مدل‌های رهبری یاددهی و یادگیری
- نظارت (تعارض نقش‌های نظارت و ارزشیابی؛ زمینه سازمانی؛ عناصر مدل رهبری آموزشی)
- ایجاد زمینه‌ای در مدرسه برای بهبود یادگیری دانش‌آموز
- مدلی برای نظارت کلاسی (سیستم‌های اجتماعی؛ رفتار گروه؛ روابط ساختاری)
- مدل سیستمی از نظارت (سیستم اجتماعی کلاس درس؛ پیامدها؛ اثربخشی عملکرد)
- نظارت بر آموزش (نظارت اثربخش بر آموزش چیست؟؛ نظارت بالینی؛ نظارت همکارانه؛ بهبود فضای مدرسه (کاربرد چرخه تشخیصی؛ آماده سازی زمینه؛ بهبود عملکرد کلاسی)
- مهارت‌های نظارتی (معلمان اثربخش؛ ایجاد حس کارآمدی در معلم؛ رفتارهای نظارتی؛ سبک نظارتی؛ نظارت متمایز)
- مهارت‌های نظارتی (نظارت توسعه‌ای؛ نظارت مدیران بر معلمان؛ مشاهده تدریس؛ کاربرد چرخه تشخیصی)
- توسعه حرفه‌ای (تعریف توسعه حرفه‌ای؛ ویژگی‌های توسعه حرفه‌ای اثربخش؛ موانع توسعه حرفه‌ای اثربخش؛ ارزشیابی توسعه حرفه‌ای؛ توسعه حرفه‌ای از طریق نظارت؛ تأثیر بر پیشرفت دانش‌آموز)
- آموزش با کیفیت (وظایف تدریس؛ برنامه‌ریزی؛ اجرا؛ سنجش؛ شناسایی مسائل؛ اندازه‌گیری بازدهی معلم)

- بهبود آموزش (گردآوری داده‌ها؛ دانش معلم؛ شفافیت و سازماندهی؛ زمان یادگیری؛ فرصت‌های یادگیری، درگیر کردن دانش‌آموزان، تعامل با دانش‌آموزان، مهارت‌های سؤال پرسیدن)
- کاربرد نظارت و توسعه حرفه‌ای (یک مورد کاربردی؛ ارزشیابی تناسب‌ها؛ تشخیص عدم تناسب‌ها؛ تهیه یک طرح اقدام)

منابع

- دی پائولا، ام. و هوی، وین. کی. (۱۳۹۴). *مدیران آموزشی و بهبود آموزش: توسعه حرفه‌ای، نظارت و ارزشیابی*. (ترجمه، مرتضی طاهری و سعید غیائی). پژوهشکده مطالعات اجتماعی و فرهنگی. سرجیوانی، توماس جی. (۱۳۹۳). *نظارت (آموزشی): باز تعریف* (ترجمه، رضا هویدا، علی سیادت و حمید رحیمی). دانشگاه اصفهان.
- نیکنامی، مصطفی. (۱۳۹۴). *نظارت و راهنمایی آموزشی*. سمت.
- گیلکمن، کارل دی؛ گوردون، استفن پی و گوردون، ژوویتا ام راس. (۱۳۹۱). *نظارت و رهبری آموزشی رویکرد تحولی* (ترجمه، غلامرضا شمس مورکانی و محمود ابوالقاسمی). دانشگاه شهید بهشتی.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2017). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach* (10thed.). Pearson.
- Heller, S. S., & Gilkerson, L. (2016). *A Practical guide to reflective supervision. Zero to Three*.
- Susan Sullivan, S., & Glanz, J. (2013). *Supervision that improves teaching and learning: Strategies and techniques* (4thed.). Corwin.

پیش‌نیاز /هم نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
آمار استنباطی و کاربرد نرم‌افزار	۳۲	-	۳۲	۲	تخصصی	روش‌های پژوهش کمی Quantitative research methods

هدف

این درس دانشجویان را به دانش و مهارت لازم برای مطالعه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی مقالات پژوهشی کمی، تفکر انتقادی و تشخیص مسائل آموزش و پرورش و طراحی، اجرا و گزارش پژوهش بر مبنای روش‌های کمی برای بررسی یک مسأله یا مشکل در آموزش مجهز می‌کند.

سرفصل

- روش‌های شناخت، روش علمی و مراحل آن
- مبانی معرفت‌شناسی پژوهش‌های کمی
- مسأله‌یابی و بیان عنوان
- مرور پیشینه، آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر و فرایند جستجوی منابع
- کاربرد نظریه در پژوهش کمی
- گزاره‌های پژوهش: انواع فرضیه و تحلیل فرضیه
- طرح‌های پژوهش آزمایشی و شبه آزمایشی
- روش‌های پیمایش و همبستگی
- فراتحلیل، تحلیل محتوای کمی، تحلیل ثانویه
- اعتبار درونی و بیرونی در پژوهش
- روایی و پایایی داده‌ها
- راهبردهای نگارشی و ملاحظات اخلاقی
- تعیین اندازه نمونه و روش‌های نمونه‌گیری احتمالاتی
- تعریف عملیاتی و انواع متغیرها با توجه به نقش آنها در پژوهش (تعديل کننده، میانجی ...)
- ابزار و طیف‌های سنجش متغیرها: پرسشنامه، نگرش‌سنج‌ها ...
- روش‌های دستکاری و کنترل پژوهشی و آماری

- روش‌های تحلیل داده‌های کمی بر مبنای فرضیه‌ها و سؤال‌های پژوهش
- گزارش و انتشار پژوهش: تدوین پیشنهاد، گزارش پایان‌نامه، مقاله علمی و پژوهشی

منابع

- الوانی، سید مهدی و دانایی‌فرد، حسن. (۱۳۹۶). روش‌شناسی پژوهش کمی در مدیریت: رویکردی جامع. تهران: اشراقی، صفار.
- درتاج، فریبرز؛ یونسی، جلیل و زمان‌پور، عنایت‌اله. (۱۳۹۲). *از پژوهش تا تصمیم*. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
- دلاور، علی. (۱۳۹۶). *مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی*. تهران: رشد.
- سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه. (۱۳۹۶). *روش‌های تحقیق در علوم رفتاری*. تهران: آگه.
- کرسول، جان. دلبیو. (۱۳۹۱). *طرح پژوهش: رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی* (ترجمه، علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس). تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
- کرلینجر، فردریک نیکلز. (۱۳۹۷). *مبانی پژوهش در علوم رفتاری* (ترجمه، حسن پاشا شریفی). تهران: هومن، حیدرعلی. (۱۳۹۶). *شناخت روش علمی در علوم رفتاری*. تهران: سمت.
- هوی، وین. کی. (۱۳۹۱). *مقدمه‌ای بر روش تحقیق کمی در علوم تربیتی* (ترجمه، حمید عباسیان و مرتضی طاهری). تهران: انتشارات شرح.
- Hoy, W. K., & Adams, C. M. (2015). *Quantitative research in education: A primer*. Sage Publications.

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	تخصصی	روش‌های پژوهش کیفی و ترکیبی Qualitative and mixed research methods

هدف

این درس دانشجویان را با مفاهیم و عمده‌ترین رویکردهای روش‌شناسی کیفی در تحقیقات مدیریت آموزشی شامل رویکردهای: مطالعه موردی، اقدام پژوهی، نظریه زمینه‌ای و روایت‌پژوهشی آشنا می‌کند. بررسی اجمالی رویکردهای طراحی پژوهش ترکیبی، کارهای میدانی، گردآوری، تحلیل و ترکیب داده‌های کیفی و ترغیب دانشجویان به انجام پژوهش‌های کیفی در مسائل آموزشی از دیگر اهداف درس است.

سرفصل

- زیربنای نظری روش‌های تحقیق کیفی، و آمیخته
- اخلاق در پژوهش‌های کیفی
- اعتبار و باورپذیری داده‌ها
- چگونگی انتخاب شرکت‌کنندگان
- روش‌های گردآوری داده‌ها: انواع مصاحبه، مشاهده مشارکتی
- انواع طرح‌های پژوهش کیفی
- مطالعه موردی
- اقدام پژوهی
- نظریه زمینه‌ای
- روایت‌پژوهشی
- کدگذاری و تحلیل داده‌های کیفی
- آشنایی با نرم افزارهای تحلیل داده‌های کیفی (MAXQDA)
- گزارش و انتشار پژوهش کیفی: تدوین پیشنهاد، گزارش پایان‌نامه، مقاله علمی و پژوهشی

منابع

- استراوس، انسلم و کربین، جولیت. (۱۳۹۷). مبانی پژوهش کیفی: فنون و مراحل تولید نظریه زمینه‌ای (ترجمه، ابراهیم افشار). نشر نی.
- بازرگان، عباس. (۱۳۹۶). مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته: رویکردهای متداول در علوم رفتاری. تهران: نشر دیدار.
- دلاور، علی و کوشکی، شیرین. (۱۳۹۴). روش تحقیق آمیخته. تهران: ویرایش.
- کرسول، جان. دلیو. (۱۳۹۱). طرح پژوهش: رویکردهای کیفی، کمی و ترکیبی (ترجمه، علیرضا کیامنش و مریم دانای طوس). تهران: جهاد دانشگاهی علامه طباطبائی.
- کرسول، جان. دلیو. (۱۳۹۱). پویش کیفی و طرح پژوهش: انتخاب از میان پنج رویکرد (ترجمه، حسن دانایی‌فرد و حسین کاظمی). تهران: انتشارات صفار.
- گال، مردیت؛ بورگ، والتر و گال، جویس. (۱۳۹۶). روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روانشناسی (ترجمه، نصر اصفهانی و همکاران). تهران: سمت، دانشگاه شهید بهشتی.

- Miles, M. B., Huberman, A. M., & Saldana, J. (2014). *Qualitative data analysis: A methods sourcebook*. 3rd.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & Evaluation methods: Integrating theory and practice*. Sage publications.
- Seidman, I. (2013). *Interviewing as qualitative research: A guide for researchers in education and the social sciences*. Teachers college press

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	رفتار سازمانی در سازمان‌های آموزشی Organizational behavior in Educational Organizations

هدف

شناخت مفاهیم و نظریه‌ها رفتار سازمانی، توانایی تجزیه و تحلیل مسائل رفتاری موجود در مدارس و سازمان‌های آموزشی دولتی و غیرانتفاعی در سطح فردی، گروهی و سازمانی و کسب مهارت در حل مسائل رفتاری و کاربرد تنوری در عمل با توجه به ویژگی‌های خاص مدارس و سازمان‌های آموزشی.

سرفصل

- پیچیدگی‌های رفتار سازمان و سطوح تحلیل
- ادراک، نگرش و ارزش‌ها و تأثیر آن بر تصمیمات فردی مدیران آموزشی
- انگیزش و تأثیر انتظارات بر عملکرد شغلی معلمان و سایر منابع انسانی سازمان آموزشی
- توسعه تفکر انتقادی، خلاق و حل مسئله در فرایند تصمیم‌گیری آموزشی
- ارتباط اثربخش و هوش هیجانی در تعاملات بین فردی و گروهی
- جایگاه گروه و پویایی‌های گروهی در بهبود عملکرد سازمان‌های آموزشی
- مهارت تیم‌سازی و الگوی کار تیمی اثربخش در سازمان آموزشی مدرسه
- مدیریت تعارض و استرس در سازمان‌های آموزشی
- رفتار سیاسی و انواع بازی‌های سیاسی در سازمان‌های آموزشی
- سازمان‌یادگیرنده، یادگیری سازمانی
- مسئولیت‌پذیری اجتماعی سازمان آموزشی مدرسه

منابع

آونز، رابرت، جی. (۱۳۸۶). رفتار سازمانی در آموزش و پرورش (ترجمه، احمدعلی فروغی‌ابری، قربانعلی سلیمی). دانشگاه آزاد اسلامی خوارسگان.

رایبیز، استیون. (۱۳۹۷). مبانی رفتار سازمانی (ترجمه، علی پارسایان و سیدمحمد اعرابی). دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

رضائیان، علی. (۱۳۹۴). مبانی مدیریت رفتار سازمانی، تهران، سمت.

عبداللهی، حسین. (۱۳۹۲). ظرافت‌های رفتار و روابط انسانی. سایه سخن.

علوی، سید بابک. (۱۳۹۷). رفتار سازمانی تحلیلی: ۲۰ روایت از تجارب سازمان‌های ایرانی. لوح فکر.

هرسی، پال و بلانچارد، کنت اچ. (۱۳۹۶). مدیریت رفتار سازمانی: کاربرد منابع انسانی (ترجمه، علی علاقه‌بند). شرکت چاپ و نشر بین الملل.

یارمحمدزاده، پیمان و سعید رجایی‌پور. (۱۳۹۱). رفتار سازمانی و مدیریت آموزشی. دانشگاه تبریز و شهید مدنی آذربایجان.

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مدیریت تغییر در سازمان‌های آموزشی Administration change in educational organizations

هدف

هدف این درس آشنایی دانشجویان با انواع تغییر، فرایند ایجاد و تثبیت تغییرات و روند آن در آموزش و پرورش و سایر سازمان‌های است که خدمات آموزشی ارائه می‌دهند.

سرفصل

- تعاریف تغییر و تحول سازمان
- تغییر استراتژیک سازمانی
- مبانی مدیریت تغییر در سازمان
- مدیریت و رهبری فرایند تحول در سازمان‌های آموزشی
- طبقه‌بندی برنامه‌های ایجاد تغییر
- برنامه‌های ایجاد تغییر در سطح فرد و گروه
- برنامه‌های ایجاد تغییر فراگیر (جامع) در سطح سازمان
- برنامه‌های ایجاد تغییر ساختاری
- برنامه‌ریزی برای موفقیت آموزشگاهی و مقابله با مقاومت
- ابعاد سیستمی برنامه‌های تحول سازمانی

منابع

هرمن، جری جان و هرمن، جانیس. (۱۳۹۳). برنامه‌ریزی تغییر و نوگردانی در مدیریت آموزشی (ترجمه، علی علاقه بند). ارسباران.

فرنچ، وندال و بل، سیسیل. (۱۳۹۶). مدیریت تحول در سازمان (ترجمه، سیدمهدی الوانی و حسن دانائی فرد). صفار.

کالینز، جیم. (۱۳۹۶). از خوب به عالی (ترجمه، ناهید سپهرپور). پیک آوین.

کامینگز، توماس و ورلی، کریستوفر. (۱۳۹۴). تحول و توسعه سازمان (ترجمه، کورش برارپور). فرازاندیش سبز.

Burke, Warner, (2018). *Organization Change, Theory and Practice (5th Ed.)*. Sage Publications.

Elmore, R. F. (2004). *School reform from the inside out: Policy, practice, and performance*. Harvard Education Press. 8 Story Street First Floor, Cambridge, MA 02138.

Hallinger, P. (2001). Leading educational change in East Asian schools. *International Studies in Educational Administration*, 29(2), 64-75

Fullan, M. (2018). *The principal: Three keys to maximizing impact*. John Wiley & Sons.

Fullan, M. (2015). *The new meaning of educational change*. Routledge.

Fullan, M. (2012). *Leading in a culture of change*. John Wiley & Sons.

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	اختیاری	آمار استنباطی و کاربرد نرم افزار Applications of inferential statistics and software

هدف

این درس با معرفی مفاهیم آمار استنباطی و روش‌های آماری پارامتریک و ناپارامتریک توانایی تشخیص آزمون آماری مناسب برای تحلیل داده‌های پژوهش در مدیریت و رهبری آموزشی، مهارت تحلیل داده‌های حاصل از پژوهش با استفاده از نرم افزارهای مطرح آماری، گزارش و تفسیر یافته‌های آماری و درک و نقد گزارش پژوهش‌های کمی ارائه شده در مقالات علمی و پژوهشی را در دانشجویان ایجاد می‌کند.

سرفصل

- مروری بر مفاهیم اصلی آمار استنباطی (قضیه حد مرکزی، فرض آزمایشی، خطای نوع اول و دوم و برآورد فاصله‌ای)
- آشنایی با آزمون‌های پارامتریک (تحلیل واریانس چندعاملی، اندازه‌گیری مکرر، رگرسیون چندگانه، تحلیل مسیر)
- آزمون‌های ناپارامتریک (فریدمن، مجذور خی چند متغیره)
- تحلیل ابزار اندازه‌گیری (آلفای کرانباخ، تحلیل عاملی اکتشافی)
- آشنایی با نرم افزارهای SPSS و PLS؛ ورود و غربال‌گری داده‌ها
- انجام تحلیل‌های مقایسه میانگین‌ها و همبستگی چند متغیری با کمک نرم افزار

منابع

بریس، نیکلا؛ کمپ، ریچارد و سنلگار، رزمی. (۱۳۹۷). تحلیل داده‌های روانشناسی با برنامه اس پی اس/اس (ترجمه، خدیجه علی‌آبادی و سیدعلی صمدی). دوران.

پدهازور، الازارجی و کرلینجر، فردریک نیکلز. (۱۳۹۵). رگرسیون چندمتغیری در پژوهش رفتاری (ترجمه، حسن سرایی). سمت.

دلاور، علی. (۱۳۹۷). احتمالات و آمار کاربردی در روانشناسی و علوم تربیتی. رشد.

فرگوسن، جرج اندو و تاکانه، یوشیو. (۱۳۹۶). تحلیل آماری در روان‌شناسی و علوم تربیتی (ترجمه، علی دلاور و سیامک نقشبندیان). ارسباران.

مایلز، جرمی و شولین، مارک. (۱۳۹۵). رگرسیون و همبستگی کاربردی (ترجمه، علیرضا کیامنش، مسعود کبیری و). جهاد دانشگاهی دانشگاه علامه طباطبائی.

غیاثوند، احمد. (۱۳۹۷). تحلیل پیشرفته مدل‌یابی معادلات ساختاری با کاربرد *Smart PLS*. دانشگاه علامه طباطبائی.

Gamst, G., Meyers, L. S., & Guarino, A. J. (2008). *Analysis of variance designs: A conceptual and computational approach with SPSS and SAS*. Cambridge University Press.

پیش‌نیاز/اهم نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مالیه آموزش و بودجه‌ریزی Education Finance and Budgeting

هدف

در این درس دانشجویان با مسائل مالی واحدهای آموزشی (مدارس دولتی و غیرانتفاعی و ...) و مباحث بودجه‌ریزی در آموزش (مفاهیم، اصول، مراحل و انواع بودجه‌ریزی) آشنا می‌شوند و توانمندی ارزیابی راه‌های تامین منابع مالی واحدهای آموزشی، مدیریت منابع مالی آموزش، سازوکارهای تخصیص منابع مالی و اهمیت آن در سیاست‌گذاری آموزشی و تحلیل مسایل مالی نظام آموزش (آموزش و پرورش و آموزش عالی) را کسب می‌کنند.

سرفصل

- مسایل اساسی در تامین و تخصیص منابع مالی آموزش: کفایت، برابری-عدالت و کارایی
- میزان منابع مالی آموزش و عوامل مؤثر بر آن
- منشاء تامین و تامین‌کنندگان منابع مالی در آموزش
- نقش و ضرورت‌های مشارکت و مداخله دولت در تامین مالی آموزش
- خصوصی‌سازی و سازوکار بازار در تامین مالی آموزش (مشارکت بخش غیردولتی در تامین مالی آموزش)
- روش‌ها و سازوکارهای تخصیص منابع مالی آموزش (اهمیت، رویکردها و انواع سازوکارهای تخصیص منابع مالی، وام و کمک مالی به متقاضیان خدمات آموزشی)
- تحلیل هزینه و ساختار بودجه در آموزش (انواع تحلیل هزینه، اثربخشی هزینه در آموزش، تابع هزینه و ...)

- مبانی بودجه‌ریزی در آموزش (ساختار سازمانی بودجه‌ریزی در ایران، مفاهیم و طبقه‌بندی‌های بودجه، اصول بودجه، مراحل بودجه‌ریزی، انواع بودجه یا روش‌های بودجه‌ریزی و ...)
- نشانگرهای مالی آموزش (معرفی، انتخاب و تحلیل منابع مالی آموزش و پیش‌بینی)
- روش‌ها و تکنیک‌های برآورد منابع مالی آموزش (تابع هزینه، منطقه موفق، قضاوت خبرگان و مبتنی بر اسناد و شواهد)
- روش‌ها و تکنیک‌های توزیع منابع مالی بین مناطق و واحدهای آموزشی

منابع

- جونز، جی. (۱۳۷۶). *اقتصاد آموزش و پرورش* (ترجمه، مصطفی عمادزاده). اصفهان: جهاد دانشگاهی اصفهان.
- صالحی، داوود. (۱۳۹۵). *مبانی امور مالی و بودجه در آموزش و پرورش*. انتشارات سمت.
- نادری، ابوالقاسم. (۱۳۹۴). *مالیه آموزش*. انتشارات دانشگاه تهران.
- نادری، ابوالقاسم. (۱۳۹۷). *مباحث پیشرفته در اقتصاد آموزش (کارایی و اثر بخشی درونی)*. انتشارات دانشگاه تهران.
- نادری، ابوالقاسم. (۱۳۹۴). *مباحث پیشرفته در اقتصاد آموزش (کارایی و اثر بخشی بیرونی)*. انتشارات دانشگاه تهران.
- فرزب، علیرضا. (۱۳۷۱). *بودجه‌ریزی دولتی*. انتشارات مرکز آموزش مدیریت دولتی.
- کمر، ف. و ویندهام، د. (۱۳۷۸). *برنامه‌ریزی آموزشی مبتنی بر انگیزش* (ترجمه، عبدالحسین نفیسی). پژوهشکده تعلیم و تربیت.
- Baker, B. D., Green, P. C., & Richards, C. E. (2008). *Financing education systems*. Prentice Hall.
- Corcoran, S. P., & Evans, W. N. (2015). Equity, adequacy, and the evolving state role in education finance. *Handbook of research in education finance and policy*, 56-82.
- Ladd, H. F., & Fiske, E. B. (Eds.). (2012). *Handbook of research in education finance and policy*. Routledge.
- Odden, A. R., & Archibald, S. J. (2009). *Doubling student performance: and finding the resources to do it*. Corwin Press.
- Odden, A., Picus, L. O., & Picus, L. (2008). *School finance: A policy perspective*. McGraw-Hill Humanities/Social Sciences/Languages.

برخی مقالات

نادری، ابوالقاسم. (۱۳۸۲). الگوهای چندسطحی و ارزیابی ناهمسانی و کارایی بودجه بین دانشگاه‌های منتخب. فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، ۳۰(۴) ۱-۴۳.

نفیسی، عبدالحسین. (۱۳۸۰ و ۱۳۸۲). دانشنامه اقتصاد آموزش و پرورش (ج. ۱-۴). پژوهشکده تعلیم و تربیت.

- Addonizio, M. F. (2003). *from fiscal equity to educational adequacy: Lessons from Michigan*. *Journal of Educational Finance*, 28, 457-484.
- Alexander, C., Boyer, H., Brownson, A., Clark, C., Jennings, J., & Patrick, E. (2000). Resource allocation practices and student achievement: An examination of district expenditures by performance level with interviews from twenty-one districts. *Austin, TX: Southwest Educational Development Laboratory*.
- Augenblick, J. G., Myers, J. L., & Anderson, A. B. (1997). Equity and adequacy in school funding. *The Future of Children*, 7(3), 63-78.
- Baker, B. D. and Green, P. C. (2008) *Conceptions of Equity and Adequacy in School Finance*. In H.F. Ladd and E. B. Fiske (Eds.) *Handbook of Research in Education Finance and Policy*. New York, NY: Routledge.
- Baker, B. D., Taylor, L. L., & Vedlitz, A. (2008). Adequacy estimates and the implications of common standards for the cost of instruction. *National Research Council*, 9(2), 24-38.
- Berne, R., & Stiefel, L. (1999). Concepts of school finance equity: 1970 to the present. *Equity and adequacy in education finance: Issues and perspectives*, 7-33.
- Betts, J. R., Reuben, K. S., & Danenberg, A. (2000). *Equal resources, equal outcomes? The distribution of school resources and student achievement in California*. Public Policy Institute of California, 500 Washington Street, Suite 800, San Francisco, CA 94111.
- Borzoian, Samad (2001) *Progress primary education provinces Islamic Republic of Iran*. UNICEF, Tehran, Iran.
- Colegrave, A. D., & Giles, M. J. (2008). School cost functions: A meta-regression analysis. *Economics of Education Review*, 27(6), 688-696.
- Corcoran, S. P., & Evans, W. N. (2015). Equity, adequacy, and the evolving state role in education finance. *Handbook of research in education finance and policy*, 56-82.
- Drews, C. A. (2007). *Resource allocation and individual student achievement over time* (Doctoral dissertation, Tarleton State University).
- Glewwe, P. W., Hanushek, E. A., Humpage, S. D., & Ravina, R. (2011). *School resources and educational outcomes in developing countries: A review of the literature from 1990 to 2010* (No. w17554). National Bureau of Economic Research.
- Hirth, M. A., & Eiler, E. (2005). Horizontal and vertical equity analysis of Indiana's 2001 reward-for-effort formula. *Journal of Education Finance*, 30(4), 382-398.
- Maiden, J., & Evans, N. O. (2009). Fiscal equity of teacher salaries and compensation in Oklahoma. *Journal of Education Finance*, 231-246.
- Odden, A. (2003). Equity and adequacy in school finance today. *Phi Delta Kappan*, 85(2), 120-125.
- Odden, A., Goertz, M., & Picus, L. (2008). Using available evidence to determine educational adequacy. *Education Finance and Policy*, 3(3), 374-397.

- Odden, A., Picus, L. O., Archibald, S., Goetz, M., Mangan, M. T., & Aportela, A. (2007). Moving from good to great in Wisconsin: Funding schools adequately and doubling student performance. *Madison: University of Wisconsin, Wisconsin Center for Education Research, Consortium for Policy Research in Education.*
- Pan, D., Rudo, Z. H., Schneider, C. L., & Smith-Hansen, L. (2003). Examination of Resource Allocation in Education: Connecting Spending to Student Performance. Research Report.
- Rubenstein, R., Schwartz, A. E., Stiefel, L., & Amor, H. B. H. (2007). From districts to schools: The distribution of resources across schools in big city school districts. *Economics of Education Review, 26*(5), 532-545.
- Satz, D. (2008). Equality, adequacy, and educational policy. *Education Finance and Policy, 3*(4), 424-443.
- Strike, K. A. (2008). Equality of opportunity and school finance: A commentary on Ladd, Satz, and Brighthouse and Swift. *Education Finance and Policy, 3*(4), 467-494.
- Toutkoushian, R. K., & Michael, R. S. (2007) *An alternative approach to measuring horizontal and vertical equity in school funding. Journal of Education Finance, 32*, 395-421.

آدرس برخی از سازمان‌های مرتبط

<http://www.mporg.ir> سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

<http://en.unesco.org> یونسکو سازمان فرهنگی، علمی آموزشی ملل متحد

<http://www.iiep.unesco.org/en> موسسه بین المللی برای برنامه ریزی آموزشی

<http://www.worldbank.org/> بانک جهانی

<http://www.worldbank.org/en/topic/education> آموزش در بانک جهانی

قوانین بودجه سنواتی و بیوست‌های چهارگانه، سازمان برنامه و بودجه

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲		32	۲	اختیاری	مدیریت استراتژیک در سازمان های آموزشی Strategic Management in Education Organazitions

هدف

این درس با مرور و نقد مبانی و فرایند برنامه‌ریزی آموزشی و مدیریت استراتژیک و اسناد ملی در زمینه آموزش به دنبال انتقال دانش برنامه‌ریزی و مدیریت استراتژیک جهت شناسایی چالش‌ها و استفاده از فرصت‌ها در راستای اثربخشی و ارتقای کیفیت عملکرد مدارس و سازمان‌های آموزشی در زمینه یادگیری و افزایش بهره‌وری فعالیت‌های اداری بر مبنای چشم‌انداز کشور در آموزش و پرورش است.

سرفصل

- چرا برنامه‌ریزی استراتژیک: برنامه‌ریزی برای توسعه انسانی، تعاریف، شاخصه‌ها، برنامه‌ریزی کیفیت آموزش، پاسخگویی در مدارس
- چرخه تغییر استراتژی و حصول توافق بر روی فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک
- تشریح الزامات و مأموریت سازمان
- جمع‌آوری داده‌ها تجزیه و تحلیل SWOC
- شناسایی مسایل و موضوعات استراتژیک آموزش و پرورش و مدارس
- مدیریت استراتژیک در آموزش سازمانی
- انواع استراتژی و تدوین استراتژی‌ها
- ایجاد چشم‌انداز
- اجرا و ارزیابی استراتژی
- نقش رهبری در اجرای برنامه استراتژیک

منابع

- جان، ام. برایسون. (۱۳۹۴). *برنامه‌ریزی استراتژیک در سازمان‌های دولتی، عمومی و غیرانتفاعی*. (مترجم. مهدی خادمی و قربان ادبی). آریانا.
- کافمن راجر و هرمن، جری. (۱۳۹۱). *برنامه‌ریزی استراتژیک در نظام آموزشی (بازاندیشی، بازسازی ساختارها، بازآفرینی)* (ترجمه، فریده مشایخ و عباس بازرگان). مدرسه.
- کیان‌ارثی، حسین. (۱۳۹۴). *فرآیند مدیریت استراتژیک مراکز آموزشی بر اساس آخرین مصوبات شورای معاونین آموزش و پرورش و منطبق با طرح تعالی مدیریت مدرسه*. گردوی دانش.
- عیدی، اکبر و اباضلت، خراسانی. (۱۳۹۴). *دست‌نامه مدیریت استراتژیک آموزش سازمانی*. علم استادان.
- فرد، آر. دیوید. (۱۳۹۴). *مدیریت استراتژیک* (ترجمه، علی پارسایان و سید محمد اعرابی). دفتر پژوهش‌های فرهنگی.

Bush, T., & Coleman, M. (2000). *Leadership and Strategic Management in Education*. SAGE.

Coleman, M. (2000). *Leadership and strategic management in education*. SAGE.

Sanaghan, P. (2009). *Collaborative Strategic Planning in Higher Education*. National Association of College and University Business Officers.

Fidler, B. (2002). *Strategic management for school development: Leading your school's improvement strategy*. Sage.

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	ابعاد حقوقی و اخلاقی مدیریت آموزشی Legal and ethical aspect of educational administration

هدف

این درس به دانشجویان کمک می‌کند با ابعاد حقوقی و اخلاقی مؤثر بر عملکرد نظام آموزشی و خصوصاً مدیریت آموزشی آشنایی پیدا کنند. دانشجویان با فراگیری موضوعاتی مانند نظام حقوقی حاکم بر آموزش در مدارس دولتی و غیر دولتی، اخلاق در مدارس و مسائل حقوقی و اخلاقی جاری در نظام های آموزشی برای ایفای نقش مدیر و رهبر آموزشی آماده می‌شوند.

سرفصل

ابعاد حقوقی مدیریت آموزشی

- بررسی مبانی حقوقی آموزش عمومی
- مفهوم حق و مسئولیت در قانون اساسی و سایر قوانین و مقررات
- شناسایی روابط دولت در مدارس دولتی، غیرانتفاعی و خاص
- حقوق متقابل دانش‌آموزان، دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، والدین، معلمان، کارکنان و مدیران در قوانین داخلی و بین‌المللی
- قوانین و مقررات مربوط به استخدام و ارزشیابی معلمان و مدیران و مسئولیت‌های مدیران مدارس، عملکرد معلم و سوء رفتار، قوانین و حدود مسائل انضباطی و محدودیت‌ها، قوانین حضور، بیماری
- خشونت و ابعاد جرم‌شناختی محیط آموزشی
- قانون تأسیس مؤسسات و مراکز آموزشی غیردولتی
- قوانین و مقررات مالی در سطوح نظام‌های آموزشی

- اخلاق حرفه‌ای حاکم بر مدیریت آموزشی و تدریس و نقش آن در اثربخشی آموزش ابعاد اخلاقی مدیریت آموزشی
- ارزش‌های اخلاقی مؤثر در سلامت سازمانی و اداری مدارس و مؤسسات آموزشی
- کدها و منشور اخلاقی در مدارس و مؤسسات آموزشی
- رهبری اخلاقی و استقرار سیستم اخلاقی
- مسائل اخلاقی جاری در نظام های آموزشی (بررسی نمونه‌هایی از مسائل و مشکلات آموزشی رخ داده....)

منابع

- رساله حقوق امام سجاد علیه السلام
عهدنامه علی (ع) به مالک اشتر نامه ۵۳ نهج البلاغه
قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
امیری، علی نقی. (۱۳۵۴). الگوی اداره در نهج البلاغه. قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه
برخورداری، زینب و قراملکی، احدفرامرز. (۱۳۹۵). اخلاق حرفه‌ای در مدرسه. تهران: موسسه خیریه آموزشی فرهنگی شهید مهدوی.
جوادی آملی، عبدالله. (۱۳۶۶). اخلاق کارگزاران در حکومت اسلامی. مرکز نشر فرهنگی رجاء.
سراقی، سعید. (۱۳۹۶). اخلاق در مدارس (با رویکرد اخلاق علوی). نشر شهر ما.
صافی، احمد. (۱۳۹۴). سازمان و قوانین آموزش و پرورش ایران. سمت.
غلامیان، مجید. (۱۳۹۰). مدیریت و اخلاق اسلامی. قم: دلفام.
هاشمی، سید شمس‌الدین. (۱۳۹۱). مؤسسات آموزش عالی غیردولتی غیرانتفاعی مجموعه قوانین مقررات و آیین نامه های آموزش عالی. موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.
Claude Durand-Prinborgne (2002). *The Legal Aspects of Educational Planning and Administration*. International Institute for Educational Planning, 928031 2030, 9789280312034.
Coleman, J. S. (1968). Equality of educational opportunity. *Integrated Education*, 6(5), 19-28.
Essex, N. L. (2015). *School law and the public schools: A practical guide for educational leaders*. Pearson.
Fullan, M. (Ed.). (2003). *The moral imperative of school leadership*. Corwin press.
Kaplin, W. A., & Lee, B. A. (2013). *The law of higher education, 2 volume set*. John Wiley & Sons.
Shapiro, J. P., & Stefkovich, J. A. (2016). *Ethical leadership and decision making in education: Applying theoretical perspectives to complex dilemmas*. Routledge.

- Stader, D. L. (2012). *Law and ethics in educational leadership*. Pearson.
- Normore, A. H., & Brooks, J. S. (Eds.). (2014). *Educational leadership for ethics and social justice: Views from the social sciences*. IAP.
- Yudof, M. G., Levin, B., Moran, R. F., Ryan, J. E., & Bowman, K. L. (2011). Educational policy and the law. *MSU Legal Studies Research Paper*, (09-15).

The Right to education: law and policy review guidelines - UNESCO Digital Library

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000228491>

Right to education handbook - UNESCO Digital Library

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000366556>

Right to Education - Legal Action

<https://en.unesco.org/themes/right-to-education/legal-action>

Right to Education - State obligations and responsibilities

<https://en.unesco.org/themes/right-to-education/state-obligations>

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مدیریت دانش knowledge management

هدف

مطالعه فرایندها و مدل‌های مدیریت دانش جهت سازماندهی، بازیابی، انتقال و نشر دانش به منظور ایجاد سرمایه‌های اجتماعی و عقلانی در سازمان‌های آموزشی.

سرفصل

- معرفی و تاریخچه مدیریت دانش
- زنجیره ارزشی دانش
- عناصر و اجزای مدیریت دانش و کاربرد آن در سازمان‌ها
- مدل‌های مدیریت دانش
- مراحل مدیریت دانش
- استراتژی‌های مدیریت دانش
- سامانه‌های مدیریت دانش
- ابزارهای مدیریت دانش در مدارس و دانشگاه‌ها
- مسائل اخلاقی و آسیب‌های اجتماعی مدیریت دانش
- دلالت‌ها و کاربست‌های سیستم‌های مدیریت دانش در سازمان آموزشی مدرسه

منابع

- رحیمی، حمید و نجفی، محمد. (۱۳۸۶). مدیریت دانش در سازمان‌های آموزشی. جاودانه.
- رمضان، مجید و حسنی، رضا. (۱۳۹۰). بهره‌وری دانش در سازمان‌های دانشی. آتی‌نگر.
- سالیز، ادوارد؛ جونز، گری. (۱۳۸۷). مدیریت دانش در سازمان‌های آموزشی (ترجمه، محمدرضا آهنچیان و رضوان حسینقلی‌زاده). پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش.
- کاستا، موريس (۱۳۹۷). مسائل اخلاقی و آسیب‌های اجتماعی در حوزه مدیریت دانش (ترجمه حسین سیادت و کاملیا ملکی). کتاب مهربان.

کشاوری، علی حسین و رضایان، علی. (۱۳۹۱). مدیریت دانش کاربردیی. سمت.

Earl, M. (2001). Knowledge management strategies: Toward a taxonomy. *journal of Management Information Systems*, 18(1), 215-242.

Hargreaves, D. H. (1999). The knowledge-creating school, *British journal of educational studies*, 47(2), 122-144.

Thambi, M., & OToolc, P. (2012). Applying a knowledge management taxonomy to secondary schools. *School Leadership & Management*, 32(1), 91-102.

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	تخصصی	مربیگری و منتورینگ در آموزش Coaching and mentoring for educational Leaders and Practitioners

هدف

در این درس با بررسی انتقادی طیف گسترده‌ای از مفاهیم مربوط به مربیگری و منتورینگ، مرور یافته‌های پژوهشی اخیر، ارائه چارچوب منتورینگ و مربیگری، بهبود خودآگاهی از شیوه منتورینگ و مربیگری فردی و تحلیل دقیق چالش‌های آنها، دانشجویان به عنوان یک رهبر آموزشی مبانی نظری و عملکرد مربیگری و منتورینگ در آموزش سازمانی و آموزش و پرورش برای بهبود آموزش و یادگیری دانش آموزان، معلمان، والدین، مدیران و کارکنان را می‌آموزند.

سرفصل

- معرفی و فلسفه مربی‌گری و منتورینگ
- زبان مناسب و سطوح مربی‌گری و منتورینگ
- مربی‌گری و منتورینگ برای رهبران آموزشی (خصوصیت و ویژگی رهبران تأثیرگذار، کار کردن در گروه، منابع خدماتی به معلمان، حرفه‌ای شدن)
- معرفی مدل مربیگری و منتورینگ آموزشی
- مدارس، جامعه و خانواده (درگیر کردن مراکز حرفه‌ای، درگیر کردن خانواده‌ها به عنوان شرکای مدارس و...)
- ایجاد فرهنگ مربیگری و منتورینگ برای یادگیری مادام‌العمر

منابع

الوانی، سید مهدی. (۱۳۹۶). مربی‌گری رویکردی اثربخش در مدیریت منابع انسانی (مفاهیم، مبانی و کاربردها). جهاد دانشگاهی.

اون، هیلاری. (۱۳۹۲). راهنمای کامل منتورینگ: چگونگی طراحی، اجرا و ارزیابی برنامه‌های مؤثر منتورینگ. (مترجمان: سیداحمد طباطبایی، محمدرضا بابایی، رحمت‌الله پاکدل، طاهره خانی پور). مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران.

خراسانی، اباصلت و فتحی واجارگاه، کورش. (۱۳۹۵). مربی‌گری در آموزش و بهسازی منابع انسانی. مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران.

ذاکری، علیرضا؛ صفرزاده، حسین و محمود، احمدی شریف. (۱۳۹۰). اصول و مبانی مربیگری در سازمان‌های پیشرو. دانشگاه شهید رجایی.

فیشر، راجر و یوری، ویلیام. (۱۳۹۷). اصول و فنون مذاکره. (ترجمه، مسعود حیدری). سازمان مدیریت صنعتی.

Aguilar, E. (2016). *The art of coaching teams: Building resilient communities that transform schools*. John Wiley & Sons.

Aguilar, E. (2013). *The art of coaching: Effective strategies for school transformation*. John Wiley & Sons.

Bambrick-Santoyo, P. (2016). *Get better faster: A 90-day plan for coaching new teachers*. John Wiley & Sons.

Bean, R. M. (2015). *The reading specialist: Leadership and coaching for the classroom, school, and community*. Guilford Publications.

Fletcher, S., & Mullen, C. A. (Eds.). (2012). *Sage handbook of mentoring and coaching in education*. Sage.

Goff, P., Edward Guthrie, J., Goldring, E., & Bickman, L. (2014). Changing principals' leadership through feedback and coaching. *Journal of educational administration*, 52(5), 682-704.

Steele, D., & Whitaker, T. (2019). *Essential Truths for Principals*. Routledge.

Van Nieuwerburgh, C. (2018). *Coaching in education: Getting better results for students, educators, and parents*. Routledge.

Whitaker, T. (2013). *What great teachers do differently: 17 things that matter most*. Routledge.

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	کاربرد ICT در آموزش و یادگیری Integration ict in education and Learning

هدف

هدف این درس ارائه دانش، ایجاد مهارت و توانایی مدیریت و رهبری استفاده از تکنولوژی در ایجاد و افزایش یادگیری سازنده، جذاب و چالش برانگیز، دسترسی به آموزش، بهبود کیفیت آموزش و یادگیری، افزایش کارایی و اثربخشی در مدارس و سازمان‌های آموزشی است.

سرفصل

- آشنایی با نرم افزارها و سخت افزارهای کاربردی، ابزارهای بهره‌وری برای معلمان
- تکنولوژی آموزشی و پشتیبانی از اهداف یادگیری تعیین شده و اهداف شخصی
- یادگیری الکترونیک
- آموزش از راه دور
- محیط‌های آموزشی و یادگیری مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات
- هوشمندسازی مدارس
- بهترین راه برای ترکیب فناوری در طراحی برنامه درسی
- استفاده از تکنولوژی در مراحل تدریس (استفاده از فناوری در شفاف‌سازی اهداف، ایجاد سوالات، آموزش مفاهیم و نمونه، شناسایی شباهت‌ها و تفاوت‌ها، جمع‌بندی و یادداشت برداری، ارائه تمرین، ارائه بازخورد)
- فن‌آوری‌های نوظهور و یادگیری حرفه‌ای (توسعه استراتژی‌ها و تعهد برای کشف آموزش‌های جدید و در حال ظهور)
- مسائل کیفیت و اخلاق در استفاده از تکنولوژی، تضمین بهبود آموزش نه انحراف از آموزش

نوروزی، داریوش؛ ولایتی، الهه و وحدانی‌اسدی، محمدرضا. (۱۳۹۷). *تکنولوژی آموزشی پیشرفته*. انتشارات سمت.

ذوفن، شهناز. (۱۳۹۵). *کاربرد فناوری‌های جدید در آموزش*. انتشارات سمت.

اسماعیل نژاد، سیدحسین. (۱۳۹۱). *بررسی نقش ITC در آموزش و یادگیری*. انتشارات ارمنغان طوبی.

Bulfin, S., Johnson, N. F., & Bigum, C. (2015). *Critical perspectives on technology and education*. Springer.

Fu, J. (2013). Complexity of ICT in education: A critical literature review and its implications. *International Journal of education and Development using ICT*, 9(1), 112-125.

Jimoyiannis, A., & Komis, V. (2007). Examining teachers' beliefs about ICT in education: Implications of a teacher preparation programme. *Teacher development*, 11(2), 149-173.

Jung, I. (2005). ICT-pedagogy integration in teacher training: Application cases worldwide. *Journal of Educational Technology & Society*, 8(2), 94-101.

Isaacs, S. (2011). *Transforming education: The power of ICT policies*. Unesco.

Law, N., Pelgrum, W. J., & Plomp, T. (Eds.). (2008). *Pedagogy and ICT use in schools around the world: Findings from the IEA SITES 2006 study*. Springer Science & Business Media.

Ng, W. (2015). *New Digital Technology in Education: Conceptualizing Professional Learning*. Spinger.

Pelgrum, W. J. (2001). Obstacles to the integration of ICT in education: results from a worldwide educational assessment. *Computers & education*, 37(2), 163-178.

Unesco. Asia and Pacific Regional Bureau for Education. (2004). *Integrating ICTs into Education: Lessons Learned: a Collective Case Study of Six Asian Countries: Indonesia, Malaysia, Philippines, Singapore, South Korea, Thailand*. UNESCO.

پیش نیاز/اهم نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مبانی آموزش و بهسازی کارکنان Foundations of employee training and Development

هدف

هدف این درس درک مفاهیم، فعالیت‌ها و فرایند آموزش و توسعه منابع انسانی در سازمان‌هایی است که خدمات آموزشی ارائه می‌دهند. با ابتناء بر نظریه یادگیری بزرگسالان دانشجویان فرایندهای نیازسنجی، طراحی و اجرای آموزش سازمانی آشنا می‌شوند. همچنین رویکردهای نوین آموزش و توسعه کارکنان معرفی می‌شود.

سرفصل

- نظریه‌های یادگیری و آموزش در آموزش بزرگسالان
- مدل‌سازی شایستگی: مبانی شناسایی شایستگی‌ها
- مبانی سنجش و تعیین نیازهای یادگیری و آموزش
- فرایند آموزش، (نیاز سنجی، ارزشیابی و اثربخشی آموزش، ضرورت آموزش نیروی انسانی، مشکلات آموزش و رایه راهکار)
- طراحی و روش‌های آموزش
- توسعه کارکنان و مسیر شغلی
- توانمندسازی نیروی انسانی
- کاربرد تکنولوژی در پشتیبانی از یادگیری
- پرورش راهبردی منابع انسانی
- نقش اخلاق در مدیریت آموزش و توسعه منابع انسانی

منابع

ابیلی، خدایار، زمانیان، مهسا و مزاری، ابراهیم. (۱۳۹۵). برنامه‌ریزی توسعه فردی (راهنمای عمل خودتوسعه‌ای مدیران و کارکنان). ايجد.

راسول، ویلیام جی. و گرابر، جیم.ام. (۱۳۹۶). مبانی آموزش مبتنی بر شایستگی (ترجمه، مرتضی طاهری). تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

صباغیان، زهرا و اکبری، سهیلا. (۱۳۸۹). آموزش جامع سازمانی (با رویکرد آموزش بزرگسالان). تهران: سمت.

عباسزادگان محمد و ترکزاده، جعفر. (۱۳۸۸). نیازسنجی آموزشی در سازمان‌ها. شرکت سهامی انتشار.

فتحی واجارگاه، کوروش و فخام زاده، پروانه. (۱۳۹۲). نیازسنجی آموزشی: الگوها و فنون. تهران: آبیژ. پاکدل، رحمت الله. (۱۳۹۰). نیازسنجی آموزشی: روش‌ها، ابزارها، و فنون. تهران: آبیژ.

نو، ریموندا. (۱۳۹۳). آموزش و توسعه (ترجمه، اباضلت خراسانی). تهران: مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران.

نولز، مالکوم اس؛ هولتون، الوود اف و سوانسون، ریچارد. (۱۳۹۵). آموزش و یادگیری بزرگسالان: اثری کلاسیک در آموزش بزرگسالان و توسعه منابع انسانی (ترجمه، سعید غیائی ندوشن). ویرایش.

Blume, B. D., Ford, J. K., Baldwin, T. T., & Huang, J. L. (2010). *Transfer of training: A meta-analytic review. Journal of management, 36*(4), 1065-1105.

Huggett, C. (2018). *Virtual training basics*. American Society for Training and Development.

McWhorter, R. R. (2014). *A synthesis of new perspectives on virtual HRD*. *Advances in Developing Human Resources, 16*(3), 391-401.

Noe, R. A. (2016). *Employee Training and Development*. McGraw-Hill Education.

Salas, E., Tannenbaum, S. I., Kraiger, K., & Smith-Jentsch, K. A. (2012). The science of training and development in organizations: What matters in practice. *Psychological science in the public interest, 13*(2), 74-101.

پیش نیاز/هم نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	مدیریت منابع انسانی Human Resources Management

هدف

این درس فعالیت‌های مربوط به مدیریت منابع انسانی و امور کارکنان شامل: استخدام، جذب، آماده‌سازی، توسعه حرفه‌ای، ارزیابی و جبران خدمت را در بر می‌گیرد. در این درس نقش‌ها و مسئولیت‌های مدیریت منابع انسانی در سطوح مختلف مؤسسات آموزشی در جهت رشد و تعالی آنها و همچنین پیشبرد اهداف استراتژیک، از طریق خواندن، بحث، فعالیت و مطالعه موردی بررسی می‌شوند.

سرفصل

- آشنایی با ماهیت، چالش‌ها و اهداف مدیریت منابع انسانی در مؤسسات آموزشی
- فرایند برنامه‌ریزی نیروی انسانی
- مدیریت تأمین نیروی انسانی (استعدادیابی و جانشین‌پروری)
- تجزیه تحلیل شغل و تحلیل وظیفه شغل
- تعریف شایستگی و کاربرد آن در مدیریت منابع انسانی
- آموزش و توسعه منابع انسانی و رویکردهای آن
- آشنایی با کانون ارزیابی و توسعه مدیران
- ارزیابی عملکرد
- جبران خدمت، نظام انگیزشی و پرداخت پاداش
- اصلاح رفتار نامطلوب کارکنان
- کاربر تکنولوژی در مدیریت منابع انسانی

منابع

ابیلی، خدایار. (۱۳۹۵). مدیریت منابع انسانی با تأکید بر رویکردهای نوین. سازمان مدیریت صنعتی.

پورکریمی، جواد و محمد، فرزانه. (۱۳۹۶). مدیریت منابع انسانی مبتنی بر شایستگی. جهاد دانشگاهی.
دیویس برنت و دیویس بارباراجین. (۱۳۹۷). مدیریت استعداد در آموزش (ترجمه، حسن رضا زین آبادی،
سولماز میرزاپور، سمیه عارفی، یونس مردانیپور). خوارزمی.
عباس پور، عباس. (۱۳۸۸). مدیریت منابع انسانی پیشرفته. سمت.

Evans, A., & Chun, E. (2012). *Creating a Tipping Point: Strategic Human Resources in Higher Education*. Jossey-Bass.

Gary Rees, Paul Smith. (2014). *Strategic Human Resource Management: An International Perspective*. Sage.

Noe, R. A., Hollenbeck, J. R., Gerhart, B., & Wright, P. M. (2017). *Human resource management: Gaining a competitive advantage*. McGraw-Hill Education.

Rebore, R. W. (2014). *Human resources administration in education: A management approach*. Allyn & Bacon, A Pearson Education Company.

Rebore, R. W. (2011). *The essentials of human resources administration in education*. Pearson Higher Ed.

Smith, R. (2013). *Human Resources Administration: A school based perspective*. Routledge.

پیش‌نیاز/هم‌نیاز	ساعت			تعداد واحد	نوع درس	نام درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۲	-	۳۲	۲	اختیاری	ارزشیابی آموزشی Educational evaluation

هدف

دانشجویان در این درس با جایگاه و رویکردهای مختلف ارزشیابی آموزشی، الگوهای ارزشیابی برنامه و آموزش سازمانی آشنا می‌شوند و توانایی و مهارت لازم برای تدوین و اجرای یک طرح ارزشیابی برنامه و درک و تحلیل گزارش‌های ارزشیابی منتشر شده را کسب می‌کنند.

سرفصل

- مفاهیم اساسی در ارزشیابی آموزشی (ارزشیابی، ارزیابی، سنجش و پژوهش)
- رویکردهای ارزشیابی (ارزشیابی کاذب، ارزشیابی پرسش/روش محور، ارزشیابی مبتنی بر پاسخگویی/بهبود، ارزشیابی مبتنی بر مدافعه اجتماعی)
- چه چیزی را ارزشیابی کنیم؟ کیفیت و الگوهای مختلف آن در آموزش
- ابزارها و کاربرد آنها در ارزشیابی
- چگونه ارزیابی کنیم؟ الگوی ارزشیابی فرآیندی و سیستمی آموزش (CIP و CIPPO)
- اعتبارسنجی (ارزشیابی درونی و بیرونی)
- ارزشیابی معلمان
- الگوی‌های ارزشیابی اثربخشی آموزشی سازمانی (کرک پاتریک و انتقال یادگیری با نمونه عملی)
- فرارزشیابی و استانداردهای ارزشیابی
- تدوین گزارش ارزشیابی

منابع

- استافل بیم، دانیل. ال. (۱۳۸۶). *درآمدی بر الگوهای ارزشیابی*. (ترجمه، غلامرضا یادگارزاده، آرش بهرامی و کورش پرنده). یادواره کتاب.
- بازرگان، عباس (۱۳۹۶). *ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، الگوها، فرایندهای عملیاتی)*. سمت.
- بازرگان، عباس؛ حجازی، یوسف و اسحاقی، فاخته. (۱۳۸۶). *فرایند اجرای ارزیابی درونی در گروه‌های آموزشی*. دیدار.
- سیف، علی اکبر. (۱۳۹۵). *اندازه‌گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی*. دوران.
- مهدیون، روح اله. (۱۳۹۲). *ارزشیابی نظام آموزشی: رویکرد عملی*. تیریز: ارتباطات اجتماعی.
- ولف، ام، ریچارد. (۱۳۹۶). *ارزشیابی آموزشی (ترجمه، علیرضا کیامنش)*. مرکز نشر دانشگاهی.
- ساندرز، جیمز آر. (۱۳۹۵). *مدلی برای ارزیابی مدرسه (همراه با چک لیست جامع ارزیابی مدرسه)*. (ترجمه، محمد ضیایی‌موید، حمید رحیمیان). رسا.

- Guskey, T. R. (2000). *Evaluating professional development*. Corwin Press.
- Kirkpatrick, D. L. and Kirkpatrick, J. D. (2008). *Evaluating Training Programs: The Four Levels*. Berrett-Koehler.
- Patton, M. Q. (2014). *Qualitative research & Evaluation methods: Integrating theory and practice*. Sage publications.
- Royse, D., Thyer, B. A., & Padgett, D. K. (2015). *Program evaluation: An introduction to an evidence-based approach*. Cengage Learning.
- Stufflebeam, D. L., & Coryn, C. L. (2014). *Evaluation theory, models, and applications*. John Wiley & Sons.

فهرست برخی مجلات در زمینه مدیریت آموزشی

1. *Educational Administration Quarterly*
2. *Journal of School Leadership*
3. *Educational Evaluation and Policy Analysis*
4. *Journal of Educational Administration*
5. *Economics of Education Review*
6. *Education Policy Analysis Archives*
7. *Journal of Educational Change*
8. *Educational Management, Administration & Leadership*
9. *Educational Policy: An Interdisciplinary Journal of Policy and Practice*
10. *NASSP Bulletin*
11. *Journal of Cases in Educational Leadership*
12. *Improving Schools*
13. *Management in Education*
14. *Canadian Journal of Education*
15. *Educational Leadership*
16. *Educational Research and Reviews*
17. *AASA Journal of Scholarship and Practice*
18. *Online Journal of Distance Learning Administration*
19. *Journal for Critical Education Policy Studies*
20. *Canadian Journal of Educational Administration and Policy*
21. *Journal of Education Policy*
22. *International Journal of Leadership in Education: Theory into Practice*
23. *Urban Review: Issues and Ideas in Public Education*
24. *Education Economics*
25. *Educational Planning*
26. *International Studies in Educational Administration*
27. *School Effectiveness and School Improvement*
28. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability*
29. *International Journal of Educational Reform*
30. *Journal of Education Finance*

